

Skladbe u Galeriji Tate

LONDON - Galerija Tate od 1. rujna pokrenula je projekt »Tate Tracks« na granici glazbe i likovne umjetnosti. Osam poznatih glazbenika, od Chemical Brothers do Estelle, skladat će po jednu pjesmu inspiriranu nekim od radova izloženih u galeriji. Svakog mjeseca novu će skladbu posjetitelji moći poslušati slušalicama, a pred eksponatom koji je potaknuo na stvaranje. Odabrani su radovi umjetnika poput Andyja Warhola, Mana Raya, Jacoba Epsteina i Donalda Judda. [V. R.]

Rad Jacoba Epsteina

Natječaj za nagradu »Fra Lucijan Kordić«

ZAGREB - Društvo hrvatskih književnika i mostarska Zajednica izdanja »Ranjeni labud« (ZIRAL) raspisali su natječaj za dodjelu književne nagrade »Fra Lucijan Kordić«.

Za nagradu se prijavljuju književna djela objavljena

od 1. rujna 2002. do 1. rujna 2006., a dostavljaju se stručnom povjerenstvu pri DHK-a do 20. rujna.

Književnim djelom koje se natječe za nagradu, smatra se zbirka pjesama, roman, zbirka pripovijedaka, zbirka novela i zbirka putopisa, a tematski, na bilo koji način, obrađuje život Hrvata izvan domovine. Nagrada iznosi tri tisuće švicarskih franaka i bit će dodijeljena na blagdan sv. Franje, 4. listopada 2006. godine. Lucijan Kordić (1914.-1993.), književnik, franjevac, bio je osnivač i urednik nakladničke kuće ZIRAL. Objavljivao je pjesme, pjesničku prozu, kritike te književne i teološke članke. Sastavio je i antologiju »Hrvatska iseljenička lirika«. [Hina]

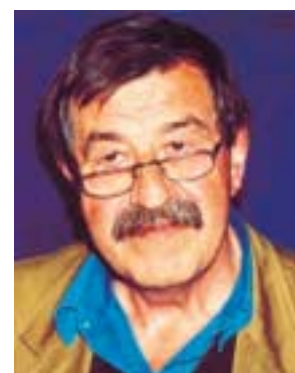

Fra Lucijan Kordić

Grass i dalje počasni građanin Gdanjska

GDANJSK - Poljski grad Gdanjsk odbacio je u četvrtak zahtjev da se Günteru Grassu oduzme naslov počasnoga građanina, nakon što je taj poznati njemački pisac priznao da je tijekom Drugoga svjetskog rata bio član SS postrojbi. Suprotno očekivanjima, lokalni čelnici stranke Zakon i pravda, koja je javno osudila Grassa, nisu tražili glasanje gradskog vijeća o tom pitanju.

»Nismo zatražili glasanje, jer ne želimo izgubiti«, izjavio je vijećnik Jack Kurski. Naime, 72 posto stanovnika Gdanjska

Günter Grass

smatralo je da Grassu treba oduzeti naslov počasnoga građanina. [Hina]

U prodaji knjiga »Heil Hitler, svinja je mrtva«

LONDON - Od ovoga tjedna u prodaji je knjiga viceva i duhovitih kritika koje su kolade tijekom nacističke ere. Knjiga »Heil Hitler, svinja je mrtva« redatelj Rudolpha Herzoga, piše britanski Times, pokazuje kako su ljudi ismijavali svoje vrhovne nacističke vođe. »Povjesničari iz pedesetih godina sugeriraju da su Nijemci bili hipnotizirani demansom Hitlerovom propagandom. Ova

knjižica viceva pokazuje da su vidjeli i izvan nje«, objasnio je Herzog.

U knjizi su objavljene i opaske te komentari raznih autora. Tako je poznat i komentar nepoznatog autora koji jednostavno i inteligentno pokazuje ideološki apsurd vremena: »Nova, čista rasa budućnosti o kojoj govore bit će vitka poput Göringa, plava poput Hitlera i visoka poput Goebbelsa!«. [S. V. A.]

MARTINA KALLE

Posljednji mjeseci u godini vrijeme je kada se tempiraju najveći i najznačajniji izložbeni projekti. Nešto staro, nešto novo i puno domaćega. Tako bi se ukratko mogla opisati likovna sezona jesen/zima 2006./07. u zagrebačkim izložbenim prostorima.

Među brojnim izložbama koje nas čekaju do kraja godine najznačajnije će zacijelo biti Prvih pet stoljeća hrvatske umjetnosti u Galeriji Klovićevi dvori, »Leonardo da Vinci: Atlantski zbornik«, priča o »Atlantskom zborniku«, najcjelovitijoj zbirci ostavštine genijalnog Leonarda da Vincija, novi radovi uvijek provokativnog Kristiana Kožula te retrospektiva Vlade Kristla, umjetnika čiji je doprinos hrvatskoj umjetnosti nemjerljiv, ali rad slabo poznat, posebice mladim naraštajima.

Provokativni mladi kipar

Muzej suvremene umjetnosti već 6. rujna u Muzeju Mimara otvara izložbu Kristiana Kožula, jednoga od vodećih hrvatskih umjetnika mlađeg naraštaja koji je u kratkom razdoblju privukao veliku pažnju javnosti i stručnjaka svojim originalnim i često vrlo provokativnim spojevima specifičnih umjetničkih formi, dosljednim tretiranjem prerađenih materijala koje u njih ugrađuje, monumentalnim dojmom koji vrlo intenzivno privlači pogled te mnogostrukim mogućnostima iščitavanja.

Na izložbi »Zona čudoređa« Kožul predstavlja najnovije radove nastale tijekom boravka na relaciji Zagreb-New York. Radovi koji prizivaju atmosferu sakralnog prostora u historicističkom ambijentu Mimare idu do granica odbornosti, jer fetišistički i zazorni predmeti, poput plinskih maski i životinjskih kostiju, prekriveni plastičnim biserima, stakalcima i čipkom u najgoroj kič estetički teško da će ikoga ostaviti ravnodušnim.

Također Muzej suvremene umjetnosti za drugu polovicu rujna u Umjetničkom paviljonu priprema retrospektivu jednoga od najintrigantnijih hrvatskih umjetnika druge polovice dvadesetoga stoljeća i jedne od ključnih umjetničkih figura europske eksperimentalne likovne i filmske scene - Vlade Kristla. Multimedijalna izložba autora

Snježane Pintarić i Darka Glavana osvijetlit će glavne aspekte Kristlova rada, posvećujući jednaku pažnju slikarskim radovima, posebice onima iz vremena suradnje s grupom EXAT 51, Kristlovim značajnim eksperimentima na području animiranog filma te iznimno cijenjenim doprinosima njemačkom eksperimentalnom filmu. Potonje je iznimno interesantno, s obzirom da je Kristl većinu života proveo izvan domovine, a njegov umjetnički opus iz osamdesetih i devedesetih ostao je slabo poznat.

Nakon Kristla - fotografija

Nakon Vlade Kristla, u Umjetničkom paviljonu slijedi tradicionalna fotografiska izložba u organizaciji Hrvatskog fotosaveza, a ove je godine ona međunarodnog karaktera i predstavlja finsku fotografiju. Izložbenu 2006. Umjetnički će paviljon zatvoriti retrospektivom Ferde Kovačevića, velikog pejzažista iz druge polovice 19. stoljeća.

Suvremenom umjetničkom scenom sezonu otvara i Muzej za umjetnost i obrt, u kojem se 12. rujna otvara izložba Ivice Propadala »Scenografije - instalacije s razlogom« koja sabire dvadeset i sedam scenografija Ivice Propadala nastalih u 15 godina. Uz Propadalu scenске ambijente za televizijske spektakle i festivale te velika medijska događanja, publika će imati priliku upoznat i njegova dizajnerska rješenja malog formata - omote albuma realizirane u posljednjih deset godina. Isti muzej u posljednjem tromjesečju ove godine ugostit će prepoznatljiv unikatni nakit Lazera Roka Lumezija koji ove godine slavi dvadeset godina umjetničkoga rada. Nakon Lumezijeva nakita, umjetnički fotograf Luka Mjeda svojom monografskom izložbom »Portreti hrvatskih umjetnika« predstaviti će stotinu hrvatskih umjetnika snimljenih u svojim ateljeima.

Crteži u Gliptoteci HAZU

Zanimljive crteže velikih hrvatskih umjetnika iz svoga će bogatog fundusa od čak 6.500 crteža u listopadu pokazati Gliptoteka HAZU. Voditeljica zbirke Lida Roje Depolo za prvu je izložbu odabrala crteže posljednjega naraštaja tada mladih umjetnika koji su bili tek završili Akademiju likovnih umjetnosti: Vojina Bakića, Dušana

Najcjelovitija zbirka ostavštine Leonarda da Vincija: »Atlantski zbornik«

LIKOVNOST Čime muzeji i galerije otvaraju novu likovnu sezonu

LEONARDO I POČECI HRVATSKE UMJETNOSTI

Džamonje, Marijana Jevšvara, Ivana Kožarića, Alberta Kinerta, Ede Murtića, Zlatka Price, Nikole Reisera, Frane Šimunovića i Josipa Vaništa.

Svoju retrospektivu u studenom će u istom prostoru imati i svjetski priznat hrvatski umjetnik Goran Percol.

U novu izložbenu sezonu punom parom kreće i Galerija Klovićevi dvori, i to sa čak četiri izložbe. Već 7. rujna otvara se gostujuća izložba mladih umjetnika »Go Global« pod pokroviteljstvom Siemens, na kojoj ove godine izlaže 21 mladi hrvatski umjetnik. Pet dana poslije u Klovićevim se dvorima otvara izložba karikatura slavnog francuskog grafičara i karikaturista iz 19. stoljeća Honoréa Daumiera. Čak stotinu Daumierovih litografija u Zagreb dolazi iz Muzeja grada Šibenika. Donacija Borisa Baranovića šibenskom muzeju sadrži nekoliko Daumierovih ciklusa te raritetno izdanje »Le Prisme Encyclopédie morale« iz 1841. sa člancima koje su ilustrirali poznati francuski umjetnici, uključujući i Daumiéra.

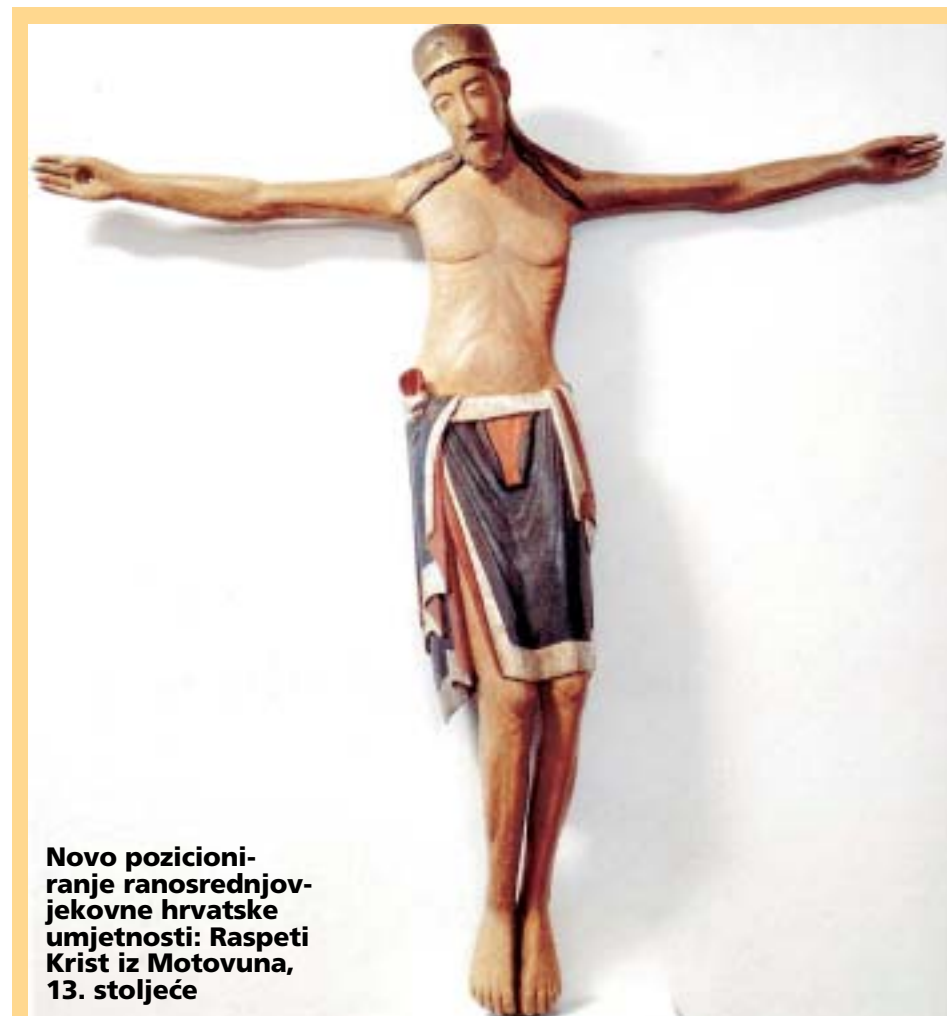
Monumentalnih »prvih pet stoljeća«

Pogled u baštinu pružit će još dvije izložbe koje se u Klovićevim dvorima otvaraju 18. i 19. rujna - retrospektiva Oskara Hermanna, slikara koji je uz Becića i Kraljevića tvorio Münchenski krug, jednu od prijelomnica modernoga hrvatskog slikarstva te veliki projekt »Prvih pet stoljeća hrvatske umjetnosti« kojim će se pozicionirati istaknuto mjesto ranosrednjovjekovne hrvatske umjetnosti u europskim okvirima.

Najdalji pogled u prošlost priprema, kako mu i ime govori, Arheološki muzej koji za završetak godine sprema veliku izložbu »Trgovina i razmjena u pretpovijesti«. Pomoću računalne, video i audio tehnologije s naglaskom na slikovnu prezentaciju, izložba je zamišljena kao dinamično predstavljanje koncepta i fenomena koji karakteriziraju pretpovijesnu trgovinu, odnosno razmjenu.

Dok je izložba o prvim danima trgovine u pripremi, novu sezonu Arheološki će muzej 6. rujna otvoriti izložbom o Bazilici svetoga Petra u Rimu, koja ove godine slavi petstotu obljetnicu osnutka.

Posljednja tri mjeseca ove godine neće biti kapitalnih međunarodnih projekata, ali program domaćih muzealaca pokazuje da se zanimljive izložbe mogu pripremiti i u vlastitom dvorištu.

Novo pozicioniranje ranosrednjovjekovne hrvatske umjetnosti: Raspeti Krist iz Motovuna, 13. stoljeće

Zagreb dvadesetih

U Zagreb dvadesetih i tridesetih, bezbrizno vrijeme art decoa, charlestona i jazza vratit će nas u listopadu izložba Muzeja grada Zagreba o Ottu Antoniniju (1892. - 1959.), slikaru i likovnom uredniku ženske revije »Svijet«. Na tragu multimedijske izložbe radova Zvonimira Faista »Diktati vremena« ko-

jom je MGZ uspješno oživio razdoblje u rasponu od tridesetih do šezdesetih godina, kustosica Željka Kolveshi ponovno valorizira djelo čovjeka koga je vlastita sredina zaboravila. Otto Antonini posljednju je izložbu imao još davne 1932., a u MGZ-u će se moći vidjeti njegove slike, cjeloviti ateljer i filmovi.

Leonardovi izumi

Za uistinu izniman završetak godine Muzej za umjetnost i obrt priprema izložbu »Leonardo da Vinci: Atlantski zbornik«, priču o bogatstvu sadržaja, značenju i nastanku najcjelovitije zbirke ostavštine genijalnog Leonarda. U originalnim otiscima iz razdoblja između 1894. i 1904. u Atlantskom su zborniku sadržani crteži strojeva, tajnih vještina i drugoga što je osmislio Leonardo da Vinci.

Uvijek provokativan: Rad Kristiana Kožula

Monografija o Martinisu

Bogato ilustrirana monografija »Dalibor Martinis: Javne tajne« autorice Nade Beroš, kritičarke i više kustosice Muzeja suvremene umjetnosti, prvi je cjelovit prikaz rada rodonačelnika medijske umjetnosti u Hrvatskoj i regiji koji je već 35 godina prisutan na umjetničkoj sceni. Javne tajne Dalibora Martinisa spoj su umjetničke monografije i »knjige umjetnika« koju autorica Nada Beroš naziva »monografija-poključak«. Radi se o dijalogu autorice i umjetnika koji, prateći dominantnu liniju Martinisova stvaralaštva - radove u javnom prostoru, otkriva šifre za odgođanje Martinisovih intervencija, što često zahtijeva specijalističko znanje iz neumjetničkih područja.

Dalibor Martinis: Performans »BT 27. 12. 2004.«